בס"ד "הדף היומי לתולדותינו"

יום א', כ"ו בכסלו תשס"ז (17 בדצמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שבוע טוב וחנוכה שמח!

היצר הטוב אינו 'נודניק'

בפרשת "וישב" שאותה קראנו בשבת, אנחנו למדים על **ההתמודדות** של **יוסף** בן יעקב, **יוסף הצדיק**, בנסיונות של הגלות הראשונה, **גלות מצרים**. אמנם חז"ל מלמדים אותנו שיוסף הוכשר לתפקיד זה ע"י התורה שלמד מפי אביו. עם זאת הנסיונות לא היו קלים. יוסף עלה להיות **משנה לפוטיפר**, והיה אחראי על הכל בביתו של שר מצרי זה – הכל חוץ מ...

"ויהי אחר הדברים האלה ותשא אשת אדניו את עיניה אל יוסף, ותאמר שיכבה עמי. וימאן ויאמר אל אשת אדניו הן אדוני לא ידע איתי מה בבית וכל אשר יש לו נתן בידי. איננו גדול בבית הזה ממני ולא חָשַׂךְ ממני מאומה כי אם אותָך באשר את אשתו ואיך אעשֶׂה הרעה הגדולה הזאת וחטאתי לאלוקים. ויהי כדַבְּרָה אל יוסף יום יום ולא שמע אליה לשכב אצלה להיות עמה." [בראשית ל"ט 7-10]

ונשאלת השאלה: **איך יוסף ידע** שהצעת אשת פוטיפר היא עבירה? הרי היא סיפרה לו שלפי האיצטגנינים שלה (האסטרולוגים), להם - ליוסף ולה – אמורים להיות צאצאים ביחד (האמת, בתו של פוטיפר, אסנת, היתה לאשת יוסף!). לכן, כך טענה, הדבר לא רק מותר – אלא כך צריך להיות! איך יוסף ידע, אם כן, ש**מדובר כאן בעבירה ולא במצוה**?
אומר על כך ה"**שפת אמת**" [האדמו"ר השני לחסידות גור] כי 'היצר הטוב' אינו 'נודניק'! כאשר אנחנו צריכים לעשות מעשה טוב, או איזו אחת מן המצוות של התורה, **האיברים** שלנו **מרגישים כבדות**. קשה למצוא את הכסף לתת למישהו הזקוק לקצת תמיכה. עייף אני, ולא יכול לקום למניין. אך כאשר מדובר על איזו עסקה טובה, אנחנו יכולים לא רק לקום בזמן, אלא גם להשכים מוקדם בבוקר! שלא להבין מכך שלעשות כסף הוא דבר שלילי, אך ראו את ההבדל. רק לפני שבוע ימים למדנו על רמ"ח (248) האיברים שלנו, והנה – כו-ו-ו-לם מתגייסים לעשות דבר שערכו ארעי בלבד. שלא נדבר על המשיכה לעשות דברים שהם ממש "לא טובים" בלשון המעטה. אז, פתאום, אנחנו לא עייפים. אפילו משכנעים את עצמנו שמדובר על מעשה טוב! על מצוה! היצר הרע עובד שעות נוספות כדי לשכנע אותנו.
מספרים על ר' ישראל מאיר קוגן, בעל "**החפץ חיים**" שקם לילה אחד באמצע הלילה כדי ללמוד. אך היה זה ליל חורף קריר, והוא שומע קול לוחש לו באוזנו, אף מפציר בו, שקר מדי מחוץ למיטה. רצוי שיישן עוד קצת כדי לאסוף כח שיוכל ללמוד במלוא המרץ, וכד'. היתה ל"חפץ חיים" התושיה לשאול את היצר ההוא, "וממתי אתה קמת כדי לדבר איתי...?" כלומר, אם ליצר הרע יש הכח להתגבר על "תנאי האקלים הרעועים של החורף", על היצר הטוב לא כל שכן?

כאן טמון הסוד של יוסף – אילו היה מדובר על מעשה טוב, לא היה 'נדנוד' כזה, "ויהי כדַבְּרָה אל יוסף יום יום..."**,** ובכך הבחין יוסף "**ולא שמע אליה לשכב אצלה...**"

זו המלחמה הפנימית. בע"ה, מחר נצא ללמוד על המלחמה החיצונית לפני שנחזור פנימה...

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **ראשון** בשבת
בשמחה ובטוב לבב, בברכת חנוכה שמח, ובתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל